

Már az ólban rőfögtek, amikor kiderült, nem kellene a felvásárlónak

Viszik a túlsúlyos állatokat

Az agrártárca gyors intézkedéseket hozott mintegy 100 ezer sertés felvásárlásával kapcsolatban. Kiskundorozsmáról, Szentgyörgyiné Gyémánt Éva gazdálkodótól tegnap délelőtt hat túlsúlyos disznót vettek át.

A kormány a szakmai és érdeképviseleti szervezetekkel egyetértésben pénteken intézkedéseket hozott a túlsúlyos, főleg a kiscsajdáknak taláható sertések felvásárlásával, értékesítésével kapcsolatban. Az országban körülbelül 70 ezer, kényszerből tovább hizlalt állatot írtak össze a falugazdászok, Csongrád megyében számuk meghaladja a 6 ezret. A sertésvásár feloldására született teljes intézkedéscsomag – a nem túlsúlyos felesleg átvételét is tartalmazza – az exporttámogatásokat is beleértve

csaknem 20 milliárd forintba kerül majd.

Kiskundorozsmáról, a Kun utcából a sajtó jelenlétében, fényképezőgépek és kamerák előtt vitték el az első, „támogatott” túlsúlyos sertéseket a Pick Rt. vágóhídjára. Szentgyörgyiné Gyémánt Éva gazdálkodó háza a tegnap délelőtti kánikulában zárandokhellyé változott, két utánfutóra három-három állatot pakoltak fel. Ezek a pillanatok azonban csak a gazda számára voltak ünneplések és örömteliek.

Szentgyörgyiné Gyémánt Éva azt mondta, a falugazdász, Pálfi István szolt neki szombat délután, hogy éljenek a lehetőséggel: leadhatnak hat túlsúlyos, 150-200 kilogramm közötti sertést, amelyekre nem volt szerződésük. Amikor ugyanis tavaly novemberben kiderült, kevesebb

disznót vesz meg a Pick, mint korábban, a malacok már az ólban rőfögtek.

A gazdaság közel száz, nem Dorozsma „belvárosában”, hanem egy tanyán nevelt állata közül több kis súlyú is még vásárlóra vár. – Ezt a hatot is kis súlyra neveztük – mondta a gazdálkodó –, csak nem tudtuk eladni. Kifutottunk az időből, ezért átbillentek a 145 kilós határon. A kifejezetten nagy súlyra, szerződéssel nevelteket pedig ötösével-hatosával a közeljövőben szállítják el a Pickhez. Szentgyörgyiné a kormány intézkedésének köszönhetően 210 forintot és a kompenzációs felárat kapja majd meg kilónként, vagyis körülbelül 250 forintot. A pénz egy hónap múlva érkezik meg a vállalkozó számlájára.

A helyszínen volt Schultz József, a FVM megyei hivatalának állattenyésztési főfelügyelője is, aki elmondta: nem az volt a legnagyobb gond, hogy az állatok a túlsúlyos kategóriába léptek át, hanem az, hogy ebben a kategóriában akár hógutát is kaphatnak, elpusztulhatnak, ha tovább tartják őket. Csongrád megyében a több mint 7 ezer 500 túlsúlyos sertésből 6 ezerre kötöttek szerződést a gazdák, a többire nem. Az állattenyésztési főfelügyelő szerint gyorsan mérték fel a sertések mennyiségét, ezért valószínűleg több állatot kell majd felvásárolni.

Az állatok elszállítása ezen a héten elkezdődött, a számítások szerint másfél hét alatt fejeződik be. A Pick azt ígérte, napi ezer disznót képes fogadni a vágóhíd.

FEKETE KLÁRA

Elégedetlenek a kormány intézkedésével

Lezárják az utakat a sertéstartók

Holnap megtartja a Gazdakörök Csongrád Megyei Szövetsége a sertésvásár feloldására elleni tiltakozó demonstrációt – tájékoztatta lapunkat a szervezőbizottság elnöke, Mikulán László.

A csanádpalotai gazdálkodó, önkormányzati képviselő elmondta: szerdán reggel nyolctól délutánig a 43-as főútvonal Magyarcsanakától az országhatárig tartó szakaszán, illetve a 47-es főútvonalon Hódmezővásárhely és Kishomok között tartanak forgalomlassító de-

monstrációt. A figyelemfelkeltő akciótól azért nem tudnak lemondani, mert – mint Mikulán László fogalmazott – a kormány és a MOSZ között a sertésvásár kezeléséről született megállapodás „több sebből vérzik”. Legfontosabb kifogásuk a meghirdetett disznófelvásárlással szemben az, hogy a jó minőségű sertést kilónként 255-260, míg a gyengébb minőségűért 245-250 forintot kapnak a tenyésztők, miközben a kormány is elismeri, hogy a sertéstartók önköltsége 280 forint. Így a gazdák még minőségi termelés esetén is két-három-

ezer forint veszteséget szenvednek el garantáltan minden egyes leadott állat után – érvelt Mikulán László.

A fő szervező elmondta azt is, hogy demonstrációjukkal egyúttal más, a termelőket sújtó intézkedések ellen is tiltakozni kívánnak. Ilyen például a géptámogatási pályázatok befagyasztása, a családi gazdaságokat segítő program leállítás, illetve a földtörvény módosítása, mely megnyitja a kiskaput a külföldiek földvásárlása előtt.

SZ. I. M.

Hetvenöt éves a szegedi tanárképzés

Hetvenöt éve, 1928-ban indult meg Szegeden a tanárképzés Klebelsberg Kunó kultuszminiszter reformjainak köszönhetően. Ebben az évben nyitotta meg kapuját a Boldogasszony sugárúti intézmény.

Ebből az alkalomból tegnap a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Karának Gyakorló Általános Is-

kolájában emlékülést tartottak. A rendezvényt Galambos Gábor kari főigazgató nyitotta meg, majd a 75 éves iskola pedagógusait és diákjait Kozma József alpolgármester köszöntötte. Az ünnepségen bemutatták A hagyományok és újítások a pedagógiában című tanulmánykötetet, utána pedig számos előadást hallgathattak meg az érdeklődők.

Fél évig rozsdásodtak a sínek

Javítás a kiszombori fénysorompónál

Több olvasónk is jelezte a hét végén: nem működik a kiszombori nagyállomás melletti vasúti átkelőnél lévő fénysorompó.

A MÁV Rt. makói állomásfőnökségétől megtudtuk: a fénysorompó szombaton 18 óra 20 perctől nem működött. Mégpedig azért nem, mert az elmúlt hónapokban – amíg a Bz-motorkocsik ellenőrzése miatt itt nem közlekedett vonat – berozsdásodtak a

sínek, emiatt az érzékelők nem működtek, amelyek a vonat érkezésére kapcsolják a tilos jelzést. Az érintett szakaszon különböző életkorú sínek alkotják a pályát és ezek különbözőképpen állják az időjárás megpróbáltatásait is. A pályát „be kellett jártni” és emiatt kapcsolták ki a lámpát. A MÁV Rt. munkatársai tegnap azt ígérték, este már ismét működni fog a fénysorompó.

Hétfőn délben még nem jelzett a fénysorompó.

Fotó: Karnok Csaba

A forráshiányos községekben elmarad a fejlesztés

Az idei esztendő a túlélés éve

Királyhegyes 1994 óta önhikis, nyolc hónapja előlegből gazdálkodik.

Fotó: Gyenes Kálmán

Csongrád megye hatvan települése közül több mint negyven forráshiánnyal küzd. A megszorított feltételek miatt jóval kevesebb állami támogatást igényelhetnek az önkormányzatok, mint korábban. Így több községben is elmaradnak a fejlesztések.

Háromból kettő önhikis

A hatvan Csongrád megyei településből több mint negyven önhikis, azaz önhibáján kívül forráshiányos. Az önkormányzatok állami támogatásból pótolhatják a hiányzó összeget. Az idén azonban jelentősen megszorították a pályázati feltételeket, így jóval kevesebb pénzt kapnak, mint amennyit kérnek. A szigorítás az önkormányzatokat arra kényszeríti, hogy leépítsék hivatalaikat. Ráadásul ehhez támogatást is igényelhetnek.

A forráshiányos önkormányzatok többségének a legnagyobb problémát az 50 százalékkal megemelt közalkalmazotti fizetések előteremtése jelenti. A korábbihoz képest most már a települések kasszájában marad a személyi juttatásadót, valamint a súly-, a kommunális és az iparüzés adó száz százaléka. Ez az összeg azonban még arra sem elég, hogy fedezze a béremeléseket. A legtöbb községben ezért elmaradnak a fejlesztések, beruházások.

– Ásotthalom már évek óta önhikis. Tavaly 45 millió forintot kértünk, de csak 22-öt kap-

tunk. Ezért 23 millió forint működési hitelt kellett felvennünk – tudtuk meg Petró Ferenc polgármestertől. A hitelnek igen magas a kamata, valamint nem lehet „beállítani” az önhikibe. A tavalyi zárszámadásnál kiderült, hogy kilencmillió forint a hiány. Erre is hitelt vettek fel. Az idén 81 millióról adtak be igényt a Területi Államháztartási Hivatalnak, de a TÁH már csak 28 millióról tett javaslatot a Pénzügyminisztériumnak. A polgármester szerint 2003 lesz a túlélés éve, mert ennyi pénzből képtelenség fenntartani a települést.

– Ami most van, az minden, csak nem finanszírozás! – mondta Görömbölyiné Haring Anna, a dóci önkormányzat gazdasági vezetője. A rengeteg szigorítás miatt csak 9,7 millióról adtak be pályázatot, de ténylegesen 34,7 millió a hiányuk. A dóci önkormányzat olyan nehéz helyzetben van, hogy tavaly majdnem csődöt jelentettek. Ráadásul még a 2002-es pedagógusbérekre sincs fedezetük. – Az szeretnénk, ha a kormány partnernek tekintené az önkormányzatokat és segítene – folytatta. A dóciaknak most sok mindenről le kell mondaniuk, hogy kilábaljanak a bajból.

Öttömös hárommillióos segélye

Öttömös már 1990 óta forráshiányos. – A valós hiányunk 67 millió, de az önhikire 29 millióval, a bérhikire pedig 9 millióval pályázunk és reménykedünk – mondta a község

első embere, Bata Ferenc. A fennmaradó összeget spórolással próbálják kigazdálkodni, vagyis nem lesz fejlesztés a községben. Tavaly a belügyminiszter segítségét is kérték, mert annyira nehéz helyzetbe került az önkormányzat. Akkor 3 millió forint gyorssegélyt kaptak.

Királyhegyes előlege

Zákányszéknek ez a harmadik éve, hogy forráshiánnyal küzd. – Amíg nem derül ki, hogy mennyi támogatást kapunk, minden beruházási pénzt zároltunk – tájékoztatta lapunkat Veres Zoltánné gazdasági vezető. Az önkormányzat működési hiánya 31,5 millió forint, de csak 7,7 millióról adhattak be pályázatot. Mindenben spórolni próbálnak. Átvilágították az összes önkormányzati intézményt és megtakarítás érdekében két dolgozót el is küldtek.

Maroslelén már tavaly is a csatornahálózat kiépítésére félretett pénzből kellett lefaragni, hogy fedezni tudják a működési hiányt. Baráth Anna jegyzőtől megtudtuk, hogy a község tényleges forráshiánya 39,9 millió forint, de csak 26,9 millióról adtak be pályázatot. A 760 fős Királyhegyes 1994 óta önhikis. – Nyolc hónapja előlegből gazdálkodunk. A hiányunk 25 millió, de 21-et kérhettünk és csak augusztusban derül ki, hogy mennyit is kapunk – mondta Horváth Lajos polgármester.

K. T.

A kövér disznók

SULYOK ERZSÉBET

A kövér magyar disznók vannak a legtávolabb Európától. Abban az értelemben persze nem, hogy képesek akár naponta egy kilót is hízni. Ez a genetikának köszönhető, s mint tudjuk, a genetika igen progresszív és igazán dinamikusan fejlődő tudományág. Ha nem a piaci szereplésük alapján vannak távol a túlsúlyos sertések az uniós trendtől. Úgy is mondhatnánk, halovány gőzük sincs arról, mi az, hogy piac. Csak vannak, esznek, híznak feszt és nyilván azt gondolják magukról, micsoda ügyes disznók vagyunk! Nem fér a szűk agyukba, hogy egyszer fent, egyszer lent. Nem fogják föl: mi, disznók, egyszer kelendők vagyunk, másszor meg a kutynának sem... A termelési, piaci ciklusok létéről a disznók egyszerűen nem vesznek tudomást.

Nagyobb baj, hogy a jelek szerint a gazdáik sem.

Vagy el tudjuk képzelni Jani bácsit, amint a tanya csöndjében, a doromboló tűzhely mellett télen átböngészi az internetes irodalmat a kiskonyhában, hogy szinkronba kerüljön a ciklussal és eldönthesse, beállítson vagy ne állítson be X darab húsértést? Na nem. Jani bácsi nem böngész. Tavaly azt látta, ára volt a disznónak, bizik benne, hogy az idén is lesz. Ha mégsem, hát akkor szidja az államot és kimegy a betonútra tüntetni. Feje fölött jönnek-mennek a ciklusok, ő még mindig azt gondolja, az állam a felelős a sertés áráért. Miért is gondolna mást? Eddig – valahányszor lent volt a disznó ára – mindig kapott hozzá állami támogatást. Mint most. Csak kilátásba kellett helyezni a tüntetést, a minisztérium már adta is azt a pár milliárdocskát – mindenki adójából. Az idén állítólag összesen húszmilliárd áramlik a sertéságazatba, az akut válság oldása végett most ebből öt, vagy hat, aminek eredményeképpen megszabadulnak a gazdák vagy 50-60 ezer túlsúlyos állattól és negyvenezer még nem túlsúlyostól.

Ezután már csak azon érdemes gondolkodni, ha Jani bácsi nem böngész, akkor ki böngésszen helyette. Mert vészesen közeledik az az idő, amikor nyugodt tempójú veszteségtermelését nem fogják finanszírozni a költségvetésből. És akkor Jani bácsi feje fölött már nemcsak a termelési ciklusok váltakoznak, hanem az évszakok is a maguk háborítatlanságában.

Mert nem lesz a feje fölött tető. Mert elviszi a bank.

Ha csak – nem történik valami csoda. És 13, ilyen szempontból elvesztegetett év után mindössze pár hónap alatt nem sikerül Jani bácsi piacérzékenységet valahogyan beállítani.